

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelvoorstel moties 1634,1635, 1637, 1638, 1639, 1641, 1642, 1644, 1647, 1651, 1652, 1653 en toezeggingen LG/T2025.017, LG/T2025.018, LG/T2025.019

Geachte Statenleden,

Tijdens de Statenvergadering van 11 juni jl. heeft u moties 1634,1635, 1637, 1638, 1639, 1641, 1642, 1644, 1647, 1651, 1652, 1653 met betrekking tot de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) aangenomen. Daarnaast zijn de toezeggingen LG/T2025.017, LG/T2025.018, LG/T2025.017 gedaan. Een groot deel van deze moties vraagt uitzoekwerk. Bij de nadere uitwerking van SANE, waarover Provinciale Staten in het najaar 2025 een Statenvoorstel ontvangen, kunt u bepalen of deze afgedaan kunnen worden. Via deze brief informeren Gedeputeerde Staten (GS) u alvast over onze behandelvoorstellen voor deze moties en toezeggingen.

Motie 1634 Overleg met sector en gemeenten (De Jager, SGP)

In motie 1634 dragen Provinciale Staten het college op om:

- *De uitwerking van de maatregelen in nauw overleg met de sector en de gemeenten te doen met duidelijke mogelijkheden tot participatie*

In uw motie verzoekt u om bij de uitwerking van de SANE-maatregelen in nauw overleg te treden met de sector en de gemeenten, met duidelijke mogelijkheden tot participatie. Het betrekken van stakeholders bij de uitwerking van SANE is wat ons betreft van groot belang om tot een gedegen uitwerking te komen met oog voor de stakeholders en belanghebbenden.

De motie ligt in het verlengde van de toezegging LG/T2025.0.13 van gedeputeerde Van Leeuwen in de Commissievergadering Landelijk Gebied van 28 mei jl. om het vervolg van het participatieproces rondom SANE transparant te maken en hierop te reflecteren in het volgend voorstel in een aparte participatieparagraaf.

In het voorstel bij de volgende uitwerking van SANE wordt deze participatieparagraaf opgenomen. Daarnaast sturen we nog dit kwartaal een brief aan Provinciale Staten en onze stakeholders met de vormgeving van onze stakeholderaanpak.

We adviseren u deze te beschouwen als niet afgedaan tot en met het najaar 2025 nadat Provinciale Staten de volgende uitwerking van SANE inclusief het voorstel met uitgewerkte participatieparagraaf hebben ontvangen.

Motie 1635 Proportionele additionaliteit (De Jager, SGP)

In motie 1635 dragen Provinciale Staten het college op om:

- *Via het IPO druk op de politiek en het Rijk uit te oefenen om proportionele additionaliteit in de wet te regelen zodat elke sector stikstofruimte op het moment dat ze haar aandeel voor de natuur heeft geleverd de resterende ruimte voor vergunningen in haar eigen sector kan inzetten.*
- *Voor elke sector inclusief het stedelijk gebied de proportionele opgave in kaart te brengen*
- *Provinciale Staten hierover te informeren bij actuele ontwikkelingen*

We lezen het begrip 'proportionele additionaliteit' in de motie als een verzoek tot splitsing van NH3 en NOx in vergunningverlening en daarbij onderscheid te maken naar verschillende sectoren. Daarmee ligt de motie in het verlengde van de toezegging LG/T2025.014 van gedeputeerde Van Leeuwen in de Commissievergadering Landelijk Gebied van 28 mei jl. om de voor- en nadelen van de scheiding van NOx en NH3 te onderzoeken en de Commissie daarover te informeren in de verdere uitwerking van SANE.

In het eerste punt van uw motie roept u GS op om via het IPO druk op de politiek en het Rijk uit te oefenen om proportionele additionaliteit in de wet te regelen. Dit is in lijn met de oproep die wij eerder aan het Rijk hebben gedaan om te onderzoeken of er een onderscheid mogelijk is voor activiteiten die voor het overgrote deel NOx uitstoten en activiteiten die voor het overgrote deel NH3 uitstoten. Deze oproep zullen wij opnieuw inbrengen bij het IPO om mee te nemen in de gesprekken met het Rijk.

In het tweede punt roept u op om voor elke sector de proportionele opgave in kaart te brengen. Het is essentieel om per sector in beeld te brengen wat de bijdrage is op de overbelasting in de verschillende Natura 2000-gebieden. Dit vergt veel uitzoek- en rekenwerk en daar zullen we in de komende periode mee starten. De vervolgvraag is hoe deze analyse per Natura 2000-gebied kan worden gecombineerd tot het beeld van wat er waar nodig is vanuit welke sector. Of en wanneer deze vervolgstap uitgewerkt kan worden, is nog onzeker en afhankelijk van de uitkomst van de analyse. De eerste stap, het per Natura 2000-gebied in kaart brengen van de bijdrage in de overbelasting van de verschillende sectoren, delen we in Q1 van 2026 met u.

In het derde punt vraagt u Provinciale Staten te informeren bij actuele ontwikkelingen. Wanneer dit gaat om informatie vanuit het Rijk zullen we dat, in lijn met de staande praktijk, met u delen. We blijven hiervoor de activiteiten van de Ministeriële Commissie Economie en Natuurherstel (MCEN) volgen. Voor de volgende stap op provinciaal niveau, informeren we u zoals hierboven aangegeven in het begin van 2026.

We adviseren u de motie te beschouwen als niet afgedaan tot en met Q1 2026 nadat Provinciale Staten zijn geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek.

Motie 1637 Verduurzaming provinciaal inkoop- en aanbestedingsbeleid ter ondersteuning van SANE-doelstellingen (Negash, GroenLinks-PvdA)

In motie 1637 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Te onderzoeken op welke wijze en onder welke voorwaarden het provinciale inkoop- en aanbestedingsbeleid verder kan worden versterkt om bij te dragen aan de SANE-doelstellingen, met specifieke aandacht voor:*
 - *Expliciete opname van stikstofreductie als strategische doelstelling;*
 - *De inzet van stikstof impacttoetsen bij relevante opdrachten, met differentiatie naar aard en omvang van de opdracht; Het meenemen van maatschappelijke milieukosten in prijskwaliteitverhoudingen;*
 - *Mogelijkheden voor monitoring van gerealiseerde reducties;*
 - *Stimulering van ketensamenwerking en emissiearme innovatie;*
- *De uitkomsten van dit onderzoek zo snel als mogelijk aan Provinciale Staten voor te leggen, inclusief beleidsopties voor eventuele aanpassing van het inkoopbeleid en daarbij actief samenwerking te zoeken met andere overheden om tot gezamenlijke opschaling te komen*

In het eerste punt van de motie verzoekt u ons om te onderzoeken op welke manier en onder welke voorwaarden het provinciale inkoop- en aanbestedingsbeleid verder kan worden versterkt om bij te dragen aan de SANE-doelstellingen en u noemt daarbij specifieke aandachtspunten.

Wij hechten veel waarde aan een verantwoord inkoop- en aanbestedingsbeleid. In 2022 heeft de provincie daarom het manifest “Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkoop (MVOI)” ondertekend en vervolgens ingevuld door het MVOI-actieplan A (22-11-2023) en B (09-07-2024). In dit actieplan staat uitgewerkt hoe de verschillende provinciale domeinen met hun inkopen invulling kunnen geven aan de zes MVOI-thema's, te weten, klimaat (waaronder CO2 uitstoot, hierop lift NOx-reductie ook mee), Milieu (waaronder stikstofreductie) en Biodiversiteit, Circulair, Ketenvaantwoordelijkheid, Diversiteit en Inclusie, Social Return on Investment (SROI). Tevens staat in dit actieplan vermeld wat de provinciale doelen zijn op deze thema's.

Om in beeld te krijgen hoe het inkoop- en aanbestedingsbeleid verder versterkt kan worden, zullen we een gespecialiseerd bureau op het terrein van stikstof, alsmede met kennis en ervaring op het gebied van inkoopprocessen, het betreffende onderzoek laten uitvoeren.

Wij verwachten u hierover in het eerste kwartaal van 2026 te kunnen informeren en adviseren u de motie daarom te beschouwen als niet afgedaan tot en met Q1 van 2026.

Motie 1638 Tegelijkertijd uitwerken van streefwaarden en normering ammoniakplafond (Negash, GroenLinks-PvdA) en toezegging LG/T2025.017

Motie 1638 en toezegging LG/T2025.017 betreffen beide de uitwerking van het emissieplafond ammoniak, daarom bespreken we ze hier in samenhang.

In motie 1638 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Bij de verdere uitwerking van het ammoniakplafond zowel de variant met streefwaarden als de variant met normerende plafonds gelijkwaardig en zonder voorkeur uit te werken;*
- *Provinciale Staten uiterlijk bij de besluitvorming over deze maatregel in het najaar van 2025 te rapporteren over de uitkomsten van deze uitwerking*

In toezegging LG/T2025.017 is toegezegd door gedeputeerde Van Leeuwen om:

- *In de nadere uitwerking van SANE op te nemen wat wanneer mogelijk is in relatie tot streefwaarden en normeringen.*

In het eerste punt van motie 1638 verzoekt u GS om in de verdere uitwerking zowel de variant met streefwaarden als de variant met normerende plafonds gelijkwaardig en zonder voorkeur uit te werken. In de komende maanden wordt gewerkt aan de verdere uitwerkingen van de potentiële maatregelen in SANE. In de uitwerking voor het ammoniakplafond (melkveehouderij) wordt zowel de invoering van de streefwaarde en de invoering van de normering zonder voorkeur uitgewerkt en in die vorm meegenomen de behandeling van SANE in het najaar. Dat houdt in dat voor beide voorstellen een route naar invoering geschetst wordt inclusief mogelijk (en noodzakelijk) flankerend beleid. Met deze route wordt ook voldaan aan toezegging LG/T2025.017.

In het tweede punt verzoekt u GS om over de uitkomsten van deze uitwerking uiterlijk te rapporteren bij de besluitvorming in het najaar van 2025. De uitwerking van het emissieplafond langs de lijnen van de inhoud van de motie wordt een integraal onderdeel van de vervolgitwerking van SANE.

Wij adviseren u de motie te beschouwen als niet afgedaan tot en met najaar 2025, nadat besluitvorming over de eerste uitwerking van SANE heeft plaatsgevonden.

Motie 1639 Emissiearme zones als kans voor natuurherstel en vergunningsruimte (Negash, GroenLinks-PvdA)

In motie 1639 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Te verkennen of en onder welke voorwaarden emissiearme zones in en rond Natura 2000-gebieden in Zuid-Holland effectief kunnen zijn als aanvullend instrument voor directe reductie van NOx uitstoot en versterking van natuurherstel;*
- *Daarbij mobiliteit, bouw en logistiek te betrekken;*
- *Deze verkenning in afstemming met betrokken gemeenten, terreinbeheerders, marktpartijen en maatschappelijke organisaties vorm te geven;*
- *Provinciale Staten zo spoedig mogelijk te informeren over de uitkomsten van deze verkenning en de eventuele vervolgstappen;*

U roept op om te onderzoeken onder welke voorwaarde emissiearme zones rond Natura 2000-gebieden bij kunnen dragen aan reductie van NOx emissies en de versterking van natuurherstel. Om inzichtelijk te maken wat de bijdrage is van de verschillende NOx sectoren in een emissiearme zone rondom een Natura 2000-gebied, gaan we een analyse uitvoeren waarbij we voor alle stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden in Zuid-Holland in kaart brengen wat de bijdrage is (in mol en in procenten) van de verschillende NOx sectoren op de totale depositie.

Naar aanleiding van deze analyse zal er worden gekeken voor welke gebieden een emissiearme zone een significante NOx-reductie kan opleveren en daarmee bijdraagt aan natuurherstel. Als blijkt dat

dit opportuun is zal voor die gebieden waarbij dit het geval is in gesprek gegaan worden met betrokken gemeente en andere stakeholders.

Deze analyse en uitkomsten zullen we zo spoedig mogelijk met PS delen, de verwachting is najaar 2025. Daarom adviseren wij u deze motie tot die tijd te beschouwen als niet afgedaan.

Motie 1641 Innovatie-/verduurzamingsfonds, ga in gesprek met de versnellingscoalitie (Nieuwkoopse aanpak 2.0) (Van Woerden, ChristenUnie)

In motie 1641 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Bij de uitwerking van SANE — met oog op het stimuleren van versnelde emissiereductie — in gesprek te gaan met de versnellingscoalitie over het realiseren van een innovatie/verduurzamingsfonds (Nieuwkoopse aanpak 2.0),*
- *Daarbij nadrukkelijk samen te werken met betrokken agrarische collectieven, gemeenten en bestaande fondsen zoals het Nationaal Groenfonds en partners van de “versnellingscoalitie”: o.a. Havenbedrijf, LTO Noord, SBB, Natuurmonumenten, VNO-NCW, Bouwend Nederland en provincie Utrecht;*
- *Provinciale Staten uiterlijk in Q4 2025 te informeren over de resultaten van deze gesprekken en mogelijke vervolgstappen richting implementatie*

U verzoekt in het eerste punt van uw motie om bij uitwerking van SANE in gesprek te gaan met de versnellingscoalitie over het realiseren- innovatiefonds. In punt twee verzoekt u daarbij nadrukkelijk samen te werken met betrokken organisaties.

Wij zullen binnen afzienbare tijd het gesprek met de versnellingscoalitie aangaan. Waar de uitkomsten van dat gesprek meegaan in de uitwerking van SANE zullen we met de genoemde partijen blijven optrekken.

In het derde punt verzoekt u GS om PS uiterlijk in Q4 te informeren over de resultaten van deze gesprekken en mogelijk vervolgstappen. Over de uitkomsten van het gesprek en eventuele vervolgstappen informeren wij u bij de volgende PS-behandeling van SANE, in het najaar van 2025.

We adviseren u de motie te beschouwen als niet afgedaan tot najaar 2025, nadat PS besluiten over het vervolg van SANE en zijn geïnformeerd over de resultaten van de gesprekken en eventuele vervolgstappen.

Motie 1642 Onderzoek naar implementatie aanbevelingen biologische landbouw (Van Woerden, ChristenUnie)

In motie 1642 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *De aanbevelingen zoals opgenomen in de notitie van ChristenUnie Zuid-Holland “Aanbevelingen op basis van werkbezoeken en praktijkonderzoek biologische landbouw” integraal te betrekken bij de verdere beleidsontwikkeling en -uitvoering;*
- *per aanbeveling te onderzoeken of, hoe en binnen welk tijdpad deze binnen provinciale bevoegdheden en programma's en andere juridische instrumenten kunnen worden doorgevoerd;*
- *voor Q4 2025 hierover terug te koppelen aan Provinciale Staten, met vermelding van quick wins en waar landelijke inzet of interbestuurlijke afstemming noodzakelijk is.*

In uw eerste punt verzoekt u om de aanbevelingen zoals opgenomen in de notitie van ChristenUnie Zuid-Holland “Aanbevelingen op basis van werkbezoeken en praktijkonderzoek biologische landbouw” integraal te betrekken bij de verdere beleidsontwikkeling en –uitvoering. Deze aanbevelingen worden meegenomen in de Uitvoeringsagenda Landbouw waaraan gewerkt wordt. Gedeputeerde Staten zal Provinciale Staten hierover na het zomerreces informeren.

Binnen de Uitvoeringsagenda Landbouw wordt onderzocht of, hoe en binnen welk tijdpad de aanbevelingen uit de notitie van ChristenUnie Zuid-Holland binnen de provinciale bevoegdheden en programma's en andere juridische instrumenten kunnen worden doorgevoerd. Indien na het informeren van Provinciale Staten nog behoefte is aan nadere terugkoppeling over de quick wins, en aan duiding of en waar landelijke inzet of interbestuurlijke afstemming nodig is, wordt dit met Provinciale Staten gedeeld in het najaar van 2025.

Wij adviseren u deze motie te beschouwen als niet afgedaan totdat de Uitvoeringsagenda Landbouw is gedeeld met Provinciale Staten.

Motie 1644 Juridische borging maatregelen SANE (Van Vliegen, PvdD)

In motie 1644 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Zich ervan te vergewissen dat te nemen maatregelen in het kader van de nadere uitwerking van SANE voldoende juridisch zijn geborgd;*

In motie 1644 verzoekt u het college zich ervan te vergewissen dat de te nemen maatregelen voldoende geborgd dienen te zijn. GS onderschrijven het belang van een geborgd maatregelenpakket om vergunningsverlening op gang te helpen. Het college is, in lijn met het geamendeerde PS-besluit, daarom voornemens de landsadvocaat te vragen waar nodig en mogelijk een analyse te geven van de borging van het maatregelenpakket. Daarnaast wordt waar nodig en mogelijk een ecologische en financiële toets uitgevoerd. De uitkomsten van deze toetsing worden onderdeel van de volgende behandeling van SANE.

We adviseren u daarom de motie te beschouwen als niet afgedaan tot het najaar 2025, wanneer de uitwerking van SANE in PS wordt behandeld.

Motie 1647 Ecologische basis van SANE versterken met actuele veldgegevens en onafhankelijke toetsing van natuurdoelanalyses (Veldhuijzen, BBB)

In motie 1647 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *In het kader van de verdere uitvoering van SANE een onderzoek te doen naar de mogelijkheden van representatieve ecologische veldmetingen en onafhankelijke toetsing van natuurdoelanalyses (NDA's) conform de aanbevelingen van de Ecologische Autoriteit, zodat de ecologische onderbouwing van beleidsmaatregelen actueel, onderbouwd en toetsbaar is.*

In motie 1647 verzoekt u het college onderzoek te doen naar de mogelijkheden van representatieve ecologische veldmetingen, conform de aanbevelingen van de Ecologische Autoriteit, en onafhankelijke toetsing van de natuurdoelanalyses (NDA's). Voor de onafhankelijke toetsing van de

NDA's is bestuurlijk¹ afgesproken dat de NDA's geïntegreerd zullen worden in de Natura 2000-beheerplancycclus. Dit sluit aan bij de voorstellen zoals geformuleerd in het 'Startpakket NL van het slot' van de MCEN. Het Rijk heeft opdracht gegeven aan de Ecologische Autoriteit (onderdeel van de commissie voor de milieu-effectrapportage, om de NDA's te toetsen. Deze onafhankelijke organisatie gaat na of de natuurdoelanalyses de juiste informatie bevatten en de juiste beoordeling maken. Hiermee is de onafhankelijke toetsing geborgd.

Daarnaast wordt in het landelijke Verbeterprogramma VHR-monitoring (VVM) gewerkt aan het verbeteren van natuurmonitoring, informatievoorziening en rapportage in Nederland. Dit programma ondersteunt provincies en het Rijk bij het verkrijgen van betrouwbare natuurinformatie en werkt aan versterking van bestaande en nieuwe instrumenten voor natuurmonitoring. Het in de motie verzochte extra onderzoek naar de mogelijkheden van representatieve ecologische veldmetingen wordt daarmee -al uitgevoerd. De provincie is in aansluiting op de VVM bezig met het opstellen van een monitoringsplan voor elk Natura2000-gebied waar zij voortouwnemer voor is, om zo gestructureerd de kwaliteit- en kwantiteitsaspecten representatief te kunnen monitoren.

Specifiek voor de drukfactor stikstof vinden er op dit moment in al onze stikstofgevoelige N2000-gebieden maandelijks metingen plaats. In het bijzonder in de Nieuwkoopse Plassen vinden continue metingen plaats via het Meetnetwerk dat dit jaar van start is gegaan. Deze metingen worden uitgevoerd door TNO en het RIVM praktisch en financieel is opschalen van dit meetnetwerk op dit moment niet haalbaar.

Wij adviseren u, gelet op de bovengenoemde genomen stappen, om de motie te beschouwen als niet afgedaan totdat de monitoringsplannen zijn opgesteld.

Motie 1651 Neem de gebiedsprocessen serieus! (Both-Verhoeven, CDA)

In motie 1651 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Er zorg voor te dragen dat de gebiedsprocessen niet los van, maar in samenhang met de Samenhangende Aanpak Natuurherstel en Economie (SANE) worden ingericht.*
- *Gebiedsprocessen actief te ondersteunen met nadruk op maatwerk en uitvoerbaarheid.*
- *Daarbij per gebied expliciet in te zetten op samenwerking met betrokken partijen, inclusief agrarische, bestuurlijke en maatschappelijke partners.*

Met de motie roept u op om zorg te dragen voor samenhang tussen de gebiedsprocessen en SANE. Via het ZH-PLG werkt de provincie aan opgaven voor natuur, water, stikstof, landbouw en klimaat in het landelijk gebied. Zoals aangegeven in de brief over de samenhang tussen het ZH-PLG, SANE en de Herziening van het Omgevingsbeleid biedt de uitwerking van SANE enerzijds kaders voor gebiedsgerichte invulling en anderzijds maatregelen die ondersteunend zijn aan een gebiedsplan. In beide gevallen is er een directe relatie met de gebiedsprocessen. Voor de maatregel 'emissieplafond ammoniak' en maatregel 'overgangszones nabij N2000, waar noodzakelijk en nuttig' geldt dat deze maatregel kaders stelt voor gebiedsgerichte invulling. De maatregel 'strategisch grondbeleid' en 'natuurlijke stoppers' zijn ondersteunend aan de gebiedsplannen.

¹ In het Bestuurlijk Overleg Natuur met de minister op 28 november 2024.

In het tweede punt verzoekt u om de gebiedsprocessen actief te ondersteunen met de nadruk op maatwerk en uitvoerbaarheid. Bij de verdere uitwerking zoeken wij uiteraard de verbinding met de gebiedsprocessen.

In uw laatste punt van deze motie vraagt u om per gebied expliciet in te zetten op samenwerking met betrokken partijen, inclusief agrarische, bestuurlijke en maatschappelijke partners. Voor de uitwerking van de SANE-maatregelen wordt een apart stakeholders- en participatietraject opgezet. Dit wordt in nauwe afstemming gedaan met de gebiedsprocessen.

Wij adviseren u de motie te beschouwen als niet afgedaan tot eind Q1, 2026. GS zullen in het 1e kwartaal van 2026 rapporteren over de oogst van de gebiedsplannen. Op dat moment is ook de uitwerking van SANE aan Provinciale Staten toegezonden.

Motie 1652 Ruimte voor legalisatie PAS-melders en interimmers (Both-Verhoeven, CDA)

In motie 1652 verzoeken Provinciale Staten het college om:

- *Bij het Rijk blijvend en actief aan te dringen op een structurele en spoedige oplossing voor de problematiek van de PAS-melders en interimmers zodat zij legaal hun bedrijfsvoering kunnen voortzetten. Temeer omdat vanaf 1 juli 2025 handavingsverzoeken op de PAS-melders en interimmers opgevolgd moeten worden door de Provincie.*

Wij beseffen gezien deze motie en eerdere moties (M1593² en M1114³) en het gesprek over dit onderwerp met u dat PS het van groot belang vindt dat het Rijk op korte termijn met een structurele oplossing komt voor PAS-melders en interimmers. Wij delen dat het creëren van perspectief voor deze ondernemers door het Rijk zeer urgent is.

Zoals we ook aan hebben gegeven in het behandelvoorstel van motie M1593 is er veelvuldig en intensief contact met het Rijk over deze problematiek. Er is frequent bestuurlijk overleg met de minister over PAS-melders. We blijven bij het Rijk actief aandringen tot er een structurele oplossing is. We blijven benadrukken dat we absoluut niet gedwongen willen worden om te handhaven. Om PAS-melders en interimmers te helpen is allereerst een geborgd maatregelpakket nodig, zodat vergunningverlening weer mogelijk wordt. Met SANE worden met een aantal maatregelen eerste stappen gezet door de provincie. We blijven er bij het Rijk op aandringen dat zij nu aan zet zijn om met geborgde maatregelen vergunningverlening weer mogelijk te maken. We zullen in de gesprekken die we in dat kader voeren het belang van de PAS-melders en interimmers in het bijzonder blijven benadrukken.

Op korte termijn is van belang dat de wetswijziging ten aanzien van de legalisatie van PAS-melders wordt doorgevoerd en daarmee het legalisatieprogramma wordt gecontinueerd. Verder spreken we het Rijk aan op het spoedig én zorgvuldig invoeren van de rekenkundige ondergrens, waarmee PAS-melders en interimmers die minder dan 1 mol per hectare per jaar aan depositie veroorzaken

² <https://www.zuid-holland.nl/publish/besluitenattachments/behandelvoorstel-moties-1586-1593-1595-1597-en-1598-zh-plg/motie-1593-snel-duidelijkheid-voor-pas-melders-oproep-tot-actie-both-verhoeven-c.pdf>

³ <https://pzh.notubiz.nl/document/11676979/1#search=%22motie%201114%22>

gelegaliseerd zijn. Daarnaast vragen we het Rijk mogelijkheden te blijven zoeken om ervoor te zorgen dat provincies bij handhavingsverzoeken niet gedwongen zijn om te handhaven.

Wij adviseren u deze motie, net als twee openstaande moties met dezelfde strekking (M1593 en M1114), te beschouwen als niet afgedaan.

Motie 1653 Langjarige pachtcontracten als instrument voor natuurinclusieve transitie

In motie 1653 verzoeken Provinciale staten het college om:

- In het kader van de verdere uitwerking van SANE in kaart te brengen op welke locaties in Zuid-Holland langjarige pachtcontracten kunnen bijdragen aan de transitie naar natuurinclusieve, biologische landbouw en/of extensieve landbouw;
- daarbij het Buijtenland van Rhoon als voorbeeld mee te nemen, en het gesprek te voeren met gebiedscoöperaties en pachters over knelpunten en mogelijkheden;
- Provinciale Staten hierover uiterlijk in het vierde kwartaal van 2025 te informeren, inclusief uitwerking van de maatregel strategisch grondbeleid en bijbehorende aanbevelingen.

De motie verzoekt het college om in het kader van de verdere uitwerking van SANE te onderzoeken op welke locaties in Zuid-Holland langjarige pachtcontracten kunnen worden ingezet als instrument voor een natuurinclusieve transitie. De motie relateert aan het strategisch grondbeleid en het daarmee samenhangend grondinstrumentarium (waaronder meerjarige pachtcontracten met een lange looptijd).

Momenteel wordt de uitvoeringsnota grondbeleid geactualiseerd. De planning is om deze eind van 2025 gereed te hebben. De uitgangspunten voor tijdelijk beheer, waarbinnen pachtuitgifte een instrument is, zijn daar onderdeel van. Dit loopt gelijk op met de nadere uitwerking van SANE, waaronder de maatregel “Strategisch grondbeleid voor verplaatsen of extensiveren”.

Voor gronden die op dit moment in eigendom zijn om doelen te realiseren geldt dat de pachtduur waarvoor deze kunnen worden uitgegeven afhankelijk is van de termijn waarop inrichting of verkoop plaats vindt. Daar waar inrichting langer op zich laat wachten is het mogelijk om voor langere duur (al dan niet met beperkende voorwaarden) in pacht uit te geven. Daar waar mogelijk worden nu al pachtcontracten voor langer dan een jaar afgesloten. Of en hoe dit kan worden uitgebreid wordt onderdeel van het geactualiseerde grondbeleid. Een ander deel van de eigendommen, zijn gronden die van het Rijk zijn verkregen om te verkopen ter financiering van de NNN.

Grond die verworven wordt in het kader van SANE zal gedurende het tijdelijk beheer op een bij het gebiedsproces passende wijze in pacht worden uitgegeven binnen de gemaakte of te maken (samenwerkings)afspraken.

Wij adviseren u daarom de motie te beschouwen als niet afgedaan tot eind 2025, wanneer de geactualiseerde uitvoeringsnota grondbeleid door GS is vastgesteld en de uitwerking van SANE ter besluitvorming is behandeld in Provinciale Staten.

Toezeggingen LG/2025.018 en LG/2025.019

Met toezegging LG/T2025.018 is toegezegd door gedeputeerde Van Leeuwen om

- zich maximaal in te zetten om boeren te ondersteunen naar een toekomstbestendige landbouw.

Op dit moment wordt gewerkt aan de Uitvoeringsagenda Landbouw. Een van de doelen van de uitvoeringsagenda is het ondersteunen van boeren in hun transitie naar een toekomstbestendige landbouw. Gedeputeerde Staten zullen Provinciale Staten na het zomerreces informeren over de Uitvoeringsagenda Landbouw.

We adviseren u de toezegging te beschouwen als niet afgedaan tot na de zomer wanneer Provinciale Staten zijn geïnformeerd over de Uitvoeringsagenda Landbouw.

Met toezegging LG/T2025.019 is toegezegd door gedeputeerde Van Leeuwen om

- *Gedeputeerde zegt toe bij de uitwerking van SANE te onderzoeken om: Voorrang te geven aan gebiedspecifieke maatregelen rond de meest kwetsbare Natura-2000 gebieden in Zuid-Holland. Voorrang te geven aan gebiedspecifieke maatregelen in de gebieden waar de gebiedsprocessen het verste gevorderd zijn En de uitkomsten van dit onderzoek in het najaar van 2025 aan PS voor te leggen.*

Voor de verdere uitwerking van gebiedspecifieke maatregelen wordt eerst een totaalanalyse gemaakt om een helder beeld te krijgen over de drukfactoren en benodigde maatregelen, hoe deze geborgd kunnen worden en wat (financiële) consequenties van de maatregelen zijn. Het is een logische redenering om op basis van deze informatie vervolgens voorrang te geven aan de uitwerking van maatregelen rondom de meest kwetsbare Natura2000-gebieden. Er zijn echter ook andere redenen om gebieden voorrang te geven, bijvoorbeeld wanneer de depositie in een gebied de kritische depositiewaarde al nadert. De prioritering van gebieden op basis van dergelijke redeneringen is onderdeel van de uitwerking van SANE die in het najaar van 2025 voorligt. Daarin wordt de kwetsbaarheid van gebieden nadrukkelijk meegenomen.

Daarnaast wordt er op dit moment al rekening gehouden met initiatieven uit de gebiedsprocessen voor maatregelen rondom Natura2000-gebieden en hoe we hierop kunnen aansluiten. In het najaar van 2025 kunnen we bij de verdere uitwerking van gebiedspecifieke maatregelen de informatie die beschikbaar is vanuit de gebiedsprocessen zoveel mogelijk gebruiken bij de verdere prioritering.

We adviseren u de toezegging te beschouwen als niet afgedaan tot najaar 2025, waarna de vervolguitwerking van SANE in PS is behandeld.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

voorzitter,

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Motie 1634 – Overleg met sector en gemeenten (De Jager, SGP)
2. Motie 1635 - Proportionele additionaliteit (De Jager, SGP)
3. Motie 1637 - Verduurzaming provinciaal inkoop-en aanbestedingsbeleid ter ondersteuning van SANE-doelstellingen (Negash, GroenLinks-PvdA)
4. Motie 1638 - Tegelijkertijd uitwerken van streefwaarden en normering ammoniakplafond (Negash, GroenLinks-PvdA)
5. Motie 1639 - Emissiearme zones als kans voor natuurherstel en vergunningsruimte (Negash, GroenLinks-PvdA)
6. Motie 1641 - Innovatie-/verduurzamingsfonds, ga in gesprek met de versnellingscoalitie (Nieuwkoopse aanpak 2.0) (Van Woerden, ChristenUnie)
7. Motie 1642 - Onderzoek naar implementatie aanbevelingen biologische landbouw (Van Woerden, ChristenUnie)
8. Motie 1644 - Juridische borging maatregelen SANE (Van Vliegen, PvdD)
9. Motie 1647 - Ecologische basis van SANE versterken met actuele veldgegevens en onafhankelijke toetsing van natuurdoelanalyses (Veldhuijzen, BBB)
10. Motie 1651 Neem de gebiedsprocessen serieus! (Both-Verhoeven, CDA)
11. Motie 1652 Ruimte voor legalisatie PAS-melders en interimers (Both-Verhoeven, CDA)
12. Motie 1653 Langjarige pachtcontracten als instrument voor natuurinclusieve transitie